

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bóta Csaba ügyvéd által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a Gyurkó és Kállai Ügyvédi Iroda által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű, II.rendű alperes neve II. rendű és III.rendű alperes neve III. rendű (mindhárman: **I-III. rendű alperesek címe**) alperesek ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Heves Megyei Bíróság 2011. június 30. napján kelt 5.P.20.184/2010/21. számú ítélete ellen a felperes által 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az egyetemlegesen jogosult I-III. rendű alpereseknek 125.000 (egyszázhuszonötezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 304.800 (háromszáznégyszer-nyolcszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében összesen 5.080.000 forint, valamint ezen összeg után 2008. június 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket.

Előadta, hogy az I. rendű alperessel - aki a II. és III. rendű alperes, valamint **K. G.** és **K. M. É.** képviselőjeként járt el - 2008 januárjában megállapodott abban, hogy az őstermelők tulajdonát képező kb. 90 hektáron a szőlőművelési munkákat a 2008-as gazdasági évben az akkor alakított új cége elvégzi. A felperes a 2008-as gazdasági évben a szőlőművelési munkák elvégzését megkezdte. Az első részlet kifizetése 2008. május végén vált esedékessé. A felperes az őstermelők részére a számlákat

kiállította, de azokat csak **K. G.** és **K. M. É.** egyenlítette ki, az alperesek a számlák kiegyenlítését megtagadták. Csatolta a perbeli időszakra vonatkozó készpénzfizetési számlákat, amely szerint az I. rendű alperes 1.820.000 forint, a II. rendű alperes 1.800.000 forint, a III. rendű alperes pedig 1.460.000 forint vállalkozói díjat nem fizetett meg.

Előadta, hogy a teljesítés elmaradása ellenére 2008 július végéig az esedékes munkákat az őstermelők földjén elvégezte, ezzel kapcsolatosan azonban a perben igényt nem érvényesít, mert erre az időszakra számlákat nem állított ki. A felperes azt a körülményt, hogy a megbízói az őstermelők voltak, azzal kívánta alátámasztani, hogy már 2007 őszén is az alperesektől, valamint **K. G.**-től és házastársától, mint magánszemélyektől kapott az akkori cége a **Z. Bt.** megbízást, amely munkákat elvégezte és ennek alapján az őstermelők a szüreti munkák ellenértékét ki is fizették. A 2008-as gazdasági évre vonatkozó vállalkozói díj 20.000.000 forint + áfa összegű volt, amely a szüretet nem foglalta magába. A felperes tagadta, hogy részletekben az alperesek 11.000.000 forint vállalkozói díjat megfizettek volna és azt is, hogy **Cs. K.**, a felperes ügyvezetője a vállalkozói díj kifizetésére vonatkozó elismervényeket a **V. Kft.** telephelyéről elvitte volna.

Alperesek a kereset elutasítását kérték és perköltséget igényeltek, az ügyvédi munkadíjat áfával együtt kérték megállapítani. Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a felperessel semmilyen szerződést nem kötöttek, közöttük jogviszony nincs. Az I. rendű alperes arra hivatkozott, hogy **Cs. K.** vállalkozóval állapodott meg a 2008-as munkák elvégzésében, amely egyszeri metszést és kétszeri szőlőbújtatást vagy igazítást jelentett. A **Cs. K.** irányítása alatt dolgozó személyek azonban nem megfelelően végezték el a munkát, ezért 2008. július közepén a megbízás az I. rendű alperes felmondásával megszűnt. Az időarányos munkadíjat **Cs. K.** megkapta. Az alperesek arra is hivatkoztak, hogy a perbeli időszakban az adott szőlőültetvény tulajdonosai nem az alperesek voltak. Előadták, hogy 1990-ben az I. és II. rendű alperes, valamint a perben nem álló **K.** házaspár alapította a **V. Kft.**-t. Az állandó felvásárlási gondok miatt azonban 1998-99. körül befektetői csoport szervezését határozták el annak érdekében, hogy létrejöjjön egy kb. 90 hektár összefüggő szőlőültetvény. A befektetési csoport **F.** területén több szomszédos ingatlant vásárolt meg, majd különböző kft-eket hoztak létre a szőlőtelepítés elvégzésére. A földtulajdonosok e kft-kkel kötöttek földhasználati szerződést. A befektetői csoport tagjai közötti viták miatt 2007-ben az alperesek, valamint a **K.** házaspár, mint őstermelők úgy döntöttek, hogy megvásárolják a korábbi befektetőtől az ingatlanokat, a kft-ktől pedig az ültetvényeket. Az adásvételi szerződések megkötésére 2007. október 10-én került sor. A szerződés azonban rögzítette, hogy csak a vételár kifizetésével veszik az őstermelők az ingatlanokat birtokba, erre pedig csak 2008 júniusában került sor. Így a perbeli időszakban nem az alperesek tulajdonában volt az a földterület, amellyel kapcsolatos igényt a felperes érvényesít. Hivatkoztak továbbá arra is, hogy 2008. október 31-én **Cs. K.** erőszakkal magához vette azokat az elismervényeket, amelyek igazolták 11.000.000 forint vállalkozói díj kifizetését.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 250.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 304.800 forint kereseti illetéket. Úgy rendelkezett, hogy a felperes költségeit maga viseli.

Az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes és az alperesek között létrejött-e jogviszony. Megállapította, hogy a 2008 januárjában megkötött megállapodáskor az I. rendű alperes pertársai, valamint **K. G.** és házastársa képviseletében járt el, **Cs. K.** pedig a 2007 év végén alapított felperesi cég képviseletében kötötte meg a szőlőműveléssel kapcsolatos megállapodást. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezt több tény alátámasztotta. Az alperesek nem tették vitássá, hogy a szőlőbirtok 2008-as szőlőművelési munkálatai megrendelőinek őket, illetve **K. G.-t** és **K. M. É.-t** kell tekinteni. A 2007-es szőlőművelési munkákkal összefüggésben az I. rendű alperes úgy nyilatkozott, nem tudta, hogy nem **Cs. K.** egyéni vállalkozóval, hanem valamilyen cég képviselőjével kötötte meg a szüretre vonatkozó szerződést, csak később tudta meg, hogy a **Z. Bt.** volt a megbízott. Ezt az I. rendű alperesi előadást az elsőfokú bíróság nem fogadta el, mert a 2007. szeptember 1-jén kelt mezőgazdasági bér munkaszerződés elnevezésű okiratokon, amelyeket az alperesek is aláírtak, vállalkozóként már a **Z. Bt.** került feltüntetésre, valamint a 2007. októberi és novemberi számlákon is a **Z. Bt.** szerepel kibocsátóként. Így az I. rendű alperesnek már 2008 előtt is tudnia kellett, hogy **Cs. K.** nem magánszemélyként, hanem gazdasági társaság nevében kötötte meg a szerződést. Az új gazdasági társasággal való szerződéskötés tényét támasztotta alá **N. P. K.** előadása, amely szerint az ő jóváhagyása alapján fogadták be a felperes által kibocsátott azon számlákat, amelyek a szőlőbirtokon 2008-ban elvégzett szőlőművelési munkák elvégzését és kifizetését tanúsították. **K. E.** tanúvallomása szerint pedig a felek közötti tárgyalásokon elhangzott, hogy a 2008-as szőlőművelési munkákat élettársa új cége vállalja. Ezen tényekből viszont levonható az a következtetés, hogy 2008 januárjában megkötött megállapodáskor az I. rendű alperes is tudomással bírt arról, hogy **Cs. K.** az új cége képviseletében eljárva kötötte meg vele a szerződést, azaz a felperes és az alperesek között a jogviszony létrejött.

K. G. tanúvallomása alapján a megállapodás tartalma is megállapítható volt. E szerint a szüretet magába nem foglaló szőlőművelési munkák elvégzésének fejében az alperesek, illetve az I. rendű alperes által képviselt két további magánszemély 20.000.000 forint + áfa összegű vállalkozói díj megfizetését vállalta.

Ezt követően az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a 2008 május végéig elvégzett munkálatok ellenértékét az alperesek megfizették-e. A bíróság a korabeli okiratok tartalma, **G. Z. E.**, **M. K.**, valamint **P. G. K.** tanúvallomása alapján azt állapította meg, hogy a felperesi képviselő részére 2008-ban kb. 11.000.000 forint került kifizetésre a 2008. évi szőlőművelési munkák ellenértékeként. A bíróság ugyanis a 2007. évi szüretre vonatkozó iratok beszerzése és összevetése révén azt is megállapította, hogy az alpereseknek és őstermelő társaiknak a 2007. évben elvégzett szüreti munkákkal összefüggésben nem állt fenn tartozásuk, **Cs. K.** érdekeltségi körébe tartozó **Z. Bt.** által elvégzett munkák teljes ellenértéke kiegyenlítésre került. Ezt támasztotta alá **N. P. K.** tanúvallomása, valamint **Cs. K.** által becsatolt számlák, amely szerint már 2007. október és november hónapban a

szüreti munkákról a számlák kiállításra kerültek, kifizetésüket pedig okiratok tanúsították. A felperes a 2008-ban elvégzett munkák ellenértékeként tehát magasabb összegű díjban részesült, mint az általa teljesítettnek elismert és ezen felül követelt díj összege, ezért a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperesek keresete szerinti marasztalását kérte, valamint áfa-mentes ügyvédi munkadíj megfizetését igényelte. Az volt az álláspontja, hogy a tényállást az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen állapította meg, amely a jogviszony létrejöttére és a megállapított vállalkozói díjra vonatkozik. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság által tett megállapításokat viszont vitatta, fenntartva, hogy a 2008. május végéig a felperes által elvégzett munkálatok ellenértékét az alperesek nem fizették meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított perdöntő jelentőséget **G. Z. E.**, **M. K.**, valamint **P. G. K.** tanúvallomásainak, mert **M. K.** és **P. G.** vallomását figyelmen kívül kellett volna hagynia, mert nekik közvetlen információjuk az eseményekről nem volt. **G. Z. E.** előadását és rendőrségi bejelentésének valóságát pedig megkérdőjelezi az a körülmény, hogy csak 2008. november 8-án tett bejelentést a 2008. október 31-én délután 14 óra körüli eseményekről. Továbbá e cselekmény sértettje nem **G. Z. E.**, hanem az alperesek voltak, ezért a feljelentést nekik kellett volna megtenniük. A nyomozóhatóság maga sem vette komolyan a bejelentést, mert semmilyen nyomozati cselekményt az ügyben nem kezdeményezett. **Cs. K.** a bejelentésről csak az elsőfokú eljárás során szerzett tudomást, az abban foglaltakat vitatja. A fellebbezési tárgyaláson a tanú vallomásának valóságtartalmát az I. rendű alpereshez fűződő érzelmi kapcsolatára hivatkozással is megkérdőjelezte. Fenntartotta, hogy a 2008-ban történt kifizetések egy része a **Z. Bt.** által 2007-ben elvégzett munkák ellenértéke volt, **N. P. K.** vallomásával kapcsolatosan pedig arra hivatkozott, hogy csak elvileg nyilatkozott arról, hogy 2008-ban nem lehetett volna a 2007-ben elvégzett munkálatokra vonatkozó számlákat kiegyenlíteni. Előadta, hogy a korábbi számlák későbbi teljesítésére vonatkozó gyakorlat 2008-ban nem volt, mert 2008-ban a felperes csak akkor állított ki számlát, amikor azt az I. rendű alperes ki is fizette. Mivel az alperesek nem voltak hajlandók fizetni, ezért további számlaadásra nem került sor, mert ez a felperes számára automatikusan áfa-fizetési kötelezettséget keletkeztetett volna, amit már vállalni nem tudott. Hivatkozott arra is, teljesen életszerűtlen az alperesek azon előadása, hogy a felperes részére számla kiállítása nélkül teljesítettek. A tárgyaláson arra is hivatkozott, hogy felek között részletfizetési megállapodás is volt, amelyet egy darabig az alperesek teljesítettek is. E mellett utalt arra, hogy az alperesek védekezése folyamatosan változott, csak a per második szakaszában állították, hogy a felperes minden követelését teljesítették.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását, és a felperes marasztalását kérték másodfokú perköltségeikben. A perköltség összegét áfával együtt kérték megállapítani. Előadták, hogy álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság tévedett a felperes keresetességi jogának megítélésében, de ez végül is az érdemi határozatra nem volt kihatással. Továbbra is arra hivatkoztak,

hogy az I. rendű alperes **Cs. K.-val** állapotott meg a 2008. évi gazdasági évben elvégzendő szőlőművelési munkákról. A vállalkozói díj összegét nem tette vitássá, azonban arra hivatkozott, hogy iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy ez az ellenérték a szüreti munkálatokat nem foglalta magába. Azt okszerű mérlegelésnek minősítette, hogy a felperes részére több részletben 11.000.000 forint ellenérték került kifizetésre. Megjegyezte, hogy ha a felperes számlát a követelt összegről nem bocsátott ki, akkor milyen módon kívánja cáfolni azt a tényt, hogy több részletben 11.000.000 forintot átvett. Ellenezte a felperes bizonyítási indítványának teljesítését - a 2008-as gazdasági év perrel érintett szőlőterületére vonatkozó könyvelési dokumentáció csatolását -, mert ez a jogvita elbírálásához szükségtelen.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A felperes fellebbezése alaptalan.

A Fővárosi Ítéltáblának a felperes további bizonyítási indítványa kapcsán elsődlegesen abban a kérdésben kellett döntenie, hogy szükséges-e további bizonyítás lefolytatása. A felperes a bizonyítási indítványát azért terjesztette elő, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a 11.000.000 forint kifizetésére vonatkozóan az ellentmondó bizonyítékokat helytelenül mérlegelte. A Pp. 163. §-ának (1) bekezdése szerint azonban csak a per eldöntéséhez szükséges tényeket kell bizonyítani, e tény pedig a per eldöntése szempontjából irreleváns, és elrendelésének a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésében írt feltételei sem állnak fenn.

Érdemben vizsgálva az elsőfokú bíróság ítéletét, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint változtatja meg. A megállapított tényállásból mellőzi, hogy „a munkák ellenértékét a megrendelők részletekben fizették meg a felperesnek, 2008 októberéig hozzávetőlegesen kb. 11.000.000 forintot” (3. oldal 4 bekezdés utolsó mondat). E megállapítás helyett a tényállást a következőkkel egészíti ki. A felperes - az alperesek részére a 2008 januárjától 2008. május végéig - végzett munkák ellenértékéről számlát állított ki. A készpénzfizetési számlák szerint a felperes az I. rendű alperes részére 1.820.000 forint, a II. rendű alperes részére 1.800.000 forint, a III. rendű alperes részére 1.460.000 forint értékű munkát végzett, amely összegeket az alperesek a felperes részére megfizettek.

A kiegészített tényállás mellett az elsőfokú bíróság döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, indokait azonban csak részben osztotta.

Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a vállalkozási szerződés kik között jött létre és milyen tartalommal. A jogviszony létrejöttét az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben megalapozatlanul vitatják.

A felperes azonban nem a 2008-as gazdasági évre járó teljes vállalkozási díjának megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket, hanem csak a 2008. január 1. és 2008. május 30. között elvégzett munkák ellenértékét érvényesítette. Ezért az elsőfokú bíróságnak csak azt lehetett volna vizsgálni, hogy a perbeli időszakra vonatkozó, felperes által kiállított számlák kifizetése megtörtént-e, mert a további időszakra vonatkozó teljesítések vizsgálata a kereseti kérelem korlátait meghaladja (Pp. 215. §).

A Fővárosi Ítélőtábla a felperes által kiállított számlák teljesítése körében a következő körülményeket értékelte. A készpénzfizetési számlákra a felperes vezette rá a kifizetve megjelölést. E számlák alakilag ugyanúgy néznek ki, mint a **K. G.** és **K. M. É.** részére kiállított számlák, amelyek alapján a teljesítést a felperes elismerte. A felperes előadása szerint ez az ellentmondásos helyzet ezért fordulhatott elő, mert a gyakorlata szerint mindig rávezeti a kifizetve megjelölést is a számlára, ha előzetesen a fizetéséről egyeztettek. Az egyeztetés alapján a számlákat kiállította, de az I. rendű alperes az elismert összegen felüli követelése kifizetését megtagadta. Így fordulhat elő, hogy az általa írt kifizetve megjelölés ellenére az alperesek a számlákat mégsem fizették ki. Ennek a felperesi állításnak viszont ellentmond a fellebbezésben tett azon kijelentés, hogy 2008-ban csak akkor állított ki számlát, ha azt ki is fizették, ellenkező esetben számlát nem állított ki, mert áfa-fizetési kötelezettsége keletkezett volna. Emellett a számlák alperesek részéről történt teljesítését támasztja alá az is, hogy a felperesi ügyvezető elismerte: 2008-ban több pénzt kapott, mint amennyit a perben elismert. A 2008-ra elismert összeget meghaladó pénzátvételt azzal magyarázta, hogy a 2007-ben elvégzett szüreti számlák ellenértékét vette át. Ezt a felperesi előadást viszont cáfolják a szüretről kiállított számlák, és a felperes 5. sorszámú iratában tett azon kijelentése, hogy az alperesekkel és őstermelő társaikkal 2007-ben a **Z. Bt.** elszámolt. Erre figyelemmel a 2008-ban történt kifizetés csak a 2008-ban elvégzett munkák ellenértéke lehet.

A felperes által csatolt számlák mint okirati bizonyítékok az alperesek teljesítését igazolják. A felperes saját számlakiállítási gyakorlatára vonatkozó fellebbezési előadása ugyancsak ezt támasztja alá. A 2007-től fennmaradt követelésre vonatkozó, egyébként is ellentmondásos, tényszerűen pedig cáfolható nyilatkozatai a perbeli követelése fennálltának alátámasztására nem alkalmasak. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság döntése helyes, de a döntés alapját képező bizonyítékok, tanúvallomások értékelése irreleváns.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére. A perköltség összegét a Fővárosi Ítélőtábla 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (5) bekezdése alapján állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési illetékre vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2011. december 8.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyéné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: